

Frontotemporalna demencija

INFORMATIVNI LIST ŠVEDSKOG CENTRA ZA DEMENCIJU

Frontotemporal demens • faktablad på bosniska | kroatiska | serbiska

Pogođeni su prednji delovi mozga

Frontotemporalna demencija je poznata i kao demencija čeonog ili frontalnog režnja. Bolest dovodi do odumiranja nervnih ćelija u prednjim delovima mozga; U čeonom režnju ili u slepoočnom moždanom režnju iza slepoočnica. Simptomi se obično javе neprimetno, na isti način kao kod Alzheimerove bolesti. Međutim, postoje ključne razlike između ove dve bolesti demencije.

Nema uobičajenih simptoma demencije

Zaboravnost i poteškoće u učenju, koji su rani znakovi Alzheimerova, nisu tipični za frontotemporalnu demenciju. Ako se pojave takvi simptomi, onda je bolest već podmakla. Frontotemporalna demencija se umesto toga odlikuje ili promenama ponašanja ili poteškoćama koje imaju veze sa jezikom, zavisno od dela mozga u kome počinje proces bolesti.

Ličnost se menja

Najčešće oštećenje prvo zahvata čeonu moždanu režu kod frontotemporalne demencije. Taj deo mozga upravlja koncentracijom, rasuđivanjem i kontrolom impulsa. Ličnost osobe koja oboli počinje polako da se menja i osoba sve češće gubi moć rasuđivanja.

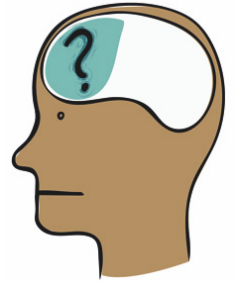
Povećane poteškoće u preuzimanju inicijative i neobjašnjivi izlivi besa su drugi rani znaci. Uobičajeno je da osoba može biti uznemirena, emocionalno otupela i ponekad apatična. Sposobnost osećanja empatije se postepeno smanjuje. Može doći čak i do preteranog konzumiranja hrane, duvana ili alkohola.

Jezičke poteškoće u određenim slučajevima

Frontotemporalna demencija može početi i u prednjem delu temporalnog režnja koji je od značaja za jezik. U ovim slučajevima govorimo o *progresivnoj afaziji*. Ona se može manifestovati kroz umanjenu sposobnost razumevanja reči i kroz probleme sa pronalaženjem pravog naziva za stvari, kao što su auto ili ključ. Takođe se može manifestovati i formi sporog i "iseckanog" govora sa mnogo gramatičkih grešaka.

Potrebno je sve više pomoći

Nije neuobičajeno da se frontotemporalna demencija javi već u ranom srednjem dobu. Bolest potom može trajati mnogo godina. Simptomi postaju sve brojniji i postepeno sve jači, kako se oštećenje mozga proširuje. Postaje sve teže snalaziti se u svakodnevnom životu i osobi je postepeno potrebna pomoć sa oblačenjem, higijenom ostalim stvarima koje se tiču brige o sebi.

Rana dijagnoza je važna

Frontotemporalna demencija se može pomešati sa depresijom, iscrpljenošću ili drugim problemima sa mentalnim zdravljem. Kako su zaboravnost i drugi tipični simptomi demencije isprva retki, bolest može biti teška za otkrivanje.

Obratite se lekaru ako sumnjate da ste vi ili neka bliska osoba možda pogođeni frontotemporalnom demencijom. Ispitivanje bi trebala da počne što je pre moguće. Ono se obično obavlja na specijalističkim klinikama (ambulanta za pamćenje) i obuhvata niz različitih testova i pregleda, kao i razgovore sa srodnicima.

Lečenje i postupanje

Istraživanja su napredovala, ali do sada nema načina da se zaustavi progresija bolesti kod frontotemporalne demencije. Ipak je važno dobiti objašnjenje simptoma kako bi bilo moguće isplanirati što je moguće bolji i smisleniji život

Pomoćna sredstva i dobra briga, mogu na razne načine olakšati život. Takođe je važno pokušati stvoriti mir i spokoj oko bolesne osobe jer stres često pojačava simptome.

17. decembar 2018. • Svenskt Demenscentrum©

Više informativnih listova, na raznim jezicima, može se preuzeti i odštampati sa vebstranice Švedskog centra za demenciju (Svenskt Demenscentrum): www.demenscentrum.se/Faktablad

Svenskt Demenscentrum

Švedski centar za demenciju (Svenskt Demenscentrum), Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, 08 - 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se